

Nr 217.

Av herr **Hallén m. fl.**, *angående fördelningen av anslaget till understödjande av idrotten.*

Som framgår av statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln, punkt 235, begär Kungl. Maj:t av innevarande års riksdag ett extra anslag av 110,000 kronor till understödjande av idrotten, av vilket anslag svenska gymnastikförbundet skall erhålla hälften, att utgå på de villkor Kungl. Maj:t kan finna skäl bestämma.

Under debatten i andra kammaren den 24 april 1926 om anslaget till understödjande av idrotten under budgetåret 1926—1927 framhöllo flera talare, att fördelningen av anslaget mellan idrottsrörelsen och gymnastikrörelsen icke vore i överensstämmelse med den utredning, som år 1922 avgivits av därtill kallade särskilda sakkunniga.

I statsverkspropositionen till årets riksdag förbigås denna utredning med tystnad, och departementschefen nöjer sig med att förklara, att han väl finner idrottsorganisationernas krav på höjda anslag i viss mån beaktansvärda, men att förhållandena nu ej medgiva någon förhöjning särskilt av understödet till idrotten.

Efter att hava konstaterat å ena sidan, att idrottsrörelsen i vårt land under de senare åren gått kraftigt framåt, samt å andra sidan, att det understöd, som från statsmakternas sida kommit idrottsrörelsen till del, icke desto mindre i betydande mån minskats, hade åtminstone vi och övriga vänner av vår ungdoms fysiska fostran väntat, att Kungl. Maj:t skulle begärt någon ökning av anslaget i fråga eller — om det statsfinansiella läget syntes lägga oöverstigliga hinder i vägen härför — åtminstone uttalat, att fördelningen av anslaget mellan de båda parterna bör ske enligt det år 1922 avgivna sakkunnigeutlåtandet.

För budgetåret 1925—1926 hade Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för understödandet av idrotten anvisa ett extra anslag av 110,000 kronor, varav 40,000 kronor skulle tillfalla svenska gymnastikförbundet. Statsutskottet anslöt sig härtill, men efter reservation av herr Bengtsson i Norup beslöt riksdagen, ehuru någon framställning därom icke förelåg vare sig från centralidrottsorganisationerna eller från svenska gymnastikförbundet, att öka detta förbunds andel av anslaget med ej mindre än 10,000 kronor till 50,000 kronor. När så samma ärende förelades 1926 års riksdag, föreslog Kungl. Maj:t enligt hävdvunnen praxis riksdagen att av det för budgetåret 1926—1927 begärda beloppet, 110,000 kronor, lämna

svenska gymnastikförbundet 50,000 kronor. På förslag av statsutskottet höjdes emellertid anslaget till svenska gymnastikförbundet med ytterligare 5,000 kronor till 55,000 kronor. Denna fördelning av anslaget förklarades dock av flera talare under debatten härom i riksdagens båda kamrar den 24 april 1926 hava tillkommit utan någon allsidig utredning och utan hänsynstagande till 1922 års sakkunnigeutlåtande.

Återigen framlägger nu Kungl. Maj:t förslag om att anslaget till understödande av idrotten skall utgå med 110,000 kronor, varav hälften skall tillfalla svenska gymnastikförbundet, utan att ovannämnda sakkunnigeutlåtande, som vi tillmäta stor betydelse vid denna frågas objektiva bedömande, framlägges till riksdagen ens för kännedom än mindre för prövning.

Vi veta, att Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag mottagits med förståmning inom idrottsmännens led. De anse — på goda grunder synes det oss — att deras mångåriga, energiska och uppoffrande arbete att hålla idrottsrörelsen icke blott vid liv utan att t. o. m. föra den framåt hade bort lönas med något mera än erkännsamma ord. Det gäller dock här förvaltningen av den värdefullaste reall tillgången vårt land har — vår ungdoms hälsa och fostran till livsdugliga individer.

För att idrottsrörelsen skall bliva en verklig folkrörelse till nytta och gagn för vår ungdom — även den ungdom som slutat skolan — behövs statsunderstöd efter helt andra mått än dem, med vilka hittills mätts. När 25,000 organiserade gymnaster erhålla 55,000 kronor i statsanslag, vartill komma kommunala anslag — såväl kontanta som in natura (gymnastiklokalers kostnadsfria upplåtande m. m.) — så tycker jag att de 120,000 organiserade idrottsmännen borde få samma belopp av staten per capita som gymnasterna, vilket skulle betyda, att anslaget för den rena idrottsrörelsen skulle höjas till 264,000 kronor och anslaget i dess helhet således utgå med 319,000 kronor.

När man genomläser debatten i riksdagen den 18 mars 1925, vilken debatt ledde till att svenska gymnastikförbundets anslag höjdes från föreslagna 40,000 kronor till 50,000 kronor per år, finner man, att vad reservanten i statsutskottet hade att anföra mot idrottsrörelsen främst var »en del oarter, som vidlåda idrotten».

I årets statsverksproposition berör departementschefen detta senare spörsmål med följande ord. »Det torde ej vara oriktigt att uttala den meningen, att den minskade benägenheten för anslags beviljande föranletts av vissa med idrottsrörelsen sammanhängande förhållanden, som kunnat anses tyda på en utveckling i mindre önskvärd riktning. Detta åskådningssätt må väl hava haft sitt berättigande, men jag torde ej med orätt uttala den meningen, att de olämpliga tendenserna främst avsett idrottsgrenar, till vilka statsunderstöd aldrig ifrågasatts, långt mindre utgått, liksom ock att en kraftig reaktion mot dessa tendenser på olika sätt givit sig till känna.»

Det är tydligt, att det inom en så ung och kraftigt spirande rörelse, som idrottsrörelsen i själva verket är, förekommit oarter och överdrifter, det vill jag ej förneka. Man må endast betänka vilka folklager, som utgöra kärnan inom de båda kropps rörelseorganisationerna. Det är i fråga om gymnasterna övertvägande städernas kontors- och tjänstemannakårer, som släppa till människomaterialet, under det att idrotten till övertvägande delen rekryteras ur de breda och bredaste befolkningslagren. Förr var det vanligt att man ansåg idrotten över lag verka förrådande på både utövare och publik, men det åskådningssättet har nu måst maka åt sig betydligt. Idrotten tas nu av idrottsmännen själva på fullaste allvar, och drycken-skapen och utsvävningarna stämplas såsom oförenliga med idrottens väsen. Här är klubbintresset hos de bättre elementen inom klubben ofta så starkt och solidariteten så stor, att individen helt enkelt måste böja sig för lagarna för idrottens rationella utövande, vartill höra nykterhet och ett i övrigt sunt levnadssätt.

Det är vår bestämda övertygelse, att idrottsrörelsen, om den får det handtag från statens sida, den så väl behöver, skall komma att än mer utbreda sig och samtidigt utvecklas i en så sund och god riktning, att »oarterna», om de ej alldeles försvinna, så dock bliva ytterst sällsynta. Vad boxningsorganisationerna beträffa — det må här framhållas, att såväl amatörboxningsförbundet som de professionella boxningssällskapen ej tillhöra riksidrottsorganisationen — så åtnjuta dessa i ingen form statsunderstöd, varav de lika litet som fotbollsorganisationerna äro i behov. Den stora publiken sörjer för att dessa organisationer ha ganska gott om penningar. Nej, det är sådana idrotter, som simning, skidlöpning, skridskoåkning, den ordnade leken (lekförbundet), kanot- och roddsporten m. fl. idrottsgrenar samt den s. k. allmänna idrotten (löpning, hopp, kast, fem- och tiokamp m. m.), som äro vår idrottsrörelses viktigaste grenar. Dessa kroppsövningar, som bedrivs ute i friska luften, torde var för sig vara av stort värde för vår ungdoms fysiska fostran, och jag kan ej gå med på, att dessa kroppsövningar, när det icke gäller skolan utan den fullt frivilliga kropps rörelseformen och till på köpet den stora massans kroppsövningar, icke skulle vara förtjänta av understöd från statens sida i minst lika hög grad per capita räknat som den frivilliga gymnastikrörelsen.

Vi ha förvissat oss om att idrottsrörelsens behov av höjt anslag är synnerligen stort och trängande. Det har även Kungl. Maj:t medgivit. De 21 distriktsförbunden och de 18 specialförbunden, av vilka svenska gymnastikförbundet är ett, vilka tillika med skolungdomens idrottsförbund bilda de svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund, hava säkerligen var för sig arbetsprogram uppgjorda, som för sitt genomförande tarva större eller mindre anslagsbelopp. Behovet av bidrag till anordnandet av idrottsplatser — vi syfta här främst på sådana för mindre städer, industrisamhällen och större byar — och till anläggandet av skidbackar (likaledes mindre sådana utan tävlingskaraktär), skridskobanor

m. m. är mycket stort. Utbildningen av instruktörer i simning, skidloppning, allmän idrott m. fl. idrotter bör ske i långt större skala, än som nu är fallet. Utvecklingen av skidslöjden i skolorna i syfte att skaffa barnen egen skidmateriel är vidare ett önskemål, som ej kan realiseras utan hjälp av statsmedel. Skididrotten, som är den största av riksidsrottsförbundets sektioner, åtnjuter för närvarande av statsanslaget endast 4,000 kronor, vilket belopp vid ett antal av 93,607 organiserade, aktiva skidlöpare måste anses vara allt för lågt, om man jämför det med statsunderstödet till den frivilliga gymnastiken. Detta endast ett par exempel. Om man verkligen vill, att idrotten skall bliva så utbredd, att den tränger in i varje kommun och ej blir en fåtalets sak, så måste också staten skänka rörelsen sitt stöd på ett helt annat och verkningsfullare sätt än hittills.

På grund av vad sålunda anförts tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte, ifråga om det anslag på 110,000 kronor, som departementschefen föreslagit skola utgå till idrotten under budgetåret 1927—1928, fördela det slutliga av årets riksdag beviljade anslaget för nästa budgetår enligt de riktlinjer, som framlagts år 1922 av därtill särskilt tillkallade sakkunniga.

Stockholm den 21 januari 1927.

Harald Hallén.

Herman Norling.

Bj. Holmgren.

P. Bergström
i Bäckland.

Algot Sjöström.